

# CENTRÁLNY REGISTER PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI CREPČ

Mgr. Ján Grman  
SVOP spol. s r.o., Bratislava  
[grman@svop.sk](mailto:grman@svop.sk)

INFORUM 2008: 14. konferencie o  
profesionálných informačných zdrojích  
Praha, 28. - 30.5. 2008

# MOTIVÁCIA

- Systém VŠ SR a jeho úlohy
  - Výskum a vývoj
  - Pedagogická činnosť
- Evidencia publikačnej činnosti ako dôležitý parameter hodnotenia VŠ
  - Akreditácia odborov, Register garantov
  - Grantové systémy a posudzovanie
  - Vplyv na výšku finančnej dotácie (rastie)

# VÝCHODISKOVÉ CIELE

- ⊙ **Automatizácia procesov získavania a vyhodnocovania údajov EPČ od VŠ**
  - Výmena údajov na priereze používaných IS
  - Implementácia kontrolných mechanizmov
- ⊙ **Zverejňovanie informácií o EPČ - portál**
  - Štandardné prehľadávanie unikátnej bázy dát na priereze pracovísk, rokov a autorov
  - Prezentácia štatistík
  - Autorizované sekcie pre potreby vkladania údajov ale aj manuálne vykonávané kontroly dodaných dát nezávislými hodnotiteľmi

# ANALÝZA - STAV

- ◎ **Dotazníkové zisťovanie stavu na VŠ**
  - celkový objem EPČ a ročný prírastok
  - počty pracovníkov EPČ, spôsob zberu dát (centrálne v knižnici, formuláre pre autorov, ...)
  - používaný informačný systém pre evidenciu a jeho schopnosti / možnosti v oblasti exportu dát
- ◎ **Záver**
  - Väčšina VŠ používa profesionálne IS - typicky modul knižnično-informačného systému univ. knižnice
  - Niektoré VŠ majú vlastné riešenia evidencie a časť realizovala dodávku štatistík pre účely MŠ SR ručnou kompiláciou v neštruktúrovanej podobe

# ANALÝZA - VÝMENNÝ FORMÁT

- **Vnútrotnými formátmi** evidencie väčšiny VŠ sú MARC21, UNIMARC, pri časti to sú iné vlastné typy uloženia
- **Voľba padla na formát XML**
  - profesionálne KIS v prieskume deklarovali schopnosť produkovať XML
  - pri riešení, ktoré si VŠ realizovali samé, išlo zvyčajne o riešenia nepracujúce priamo z formátom typu MARC a voľba niektorého formátu MARC by viedla k nutnosti zložitejších konverzií medzi MARC formátmi a dotkla by sa viac producentov
  - formát XML je ľahko implementovateľný aj do systémov nie priamo zameraných na spracovanie EPČ, navyše plne rešpektuje legislatívu a odporúčania pre výstavbu štátnych informačných systémov, ich súčastí a protokolov pre výmenu dát

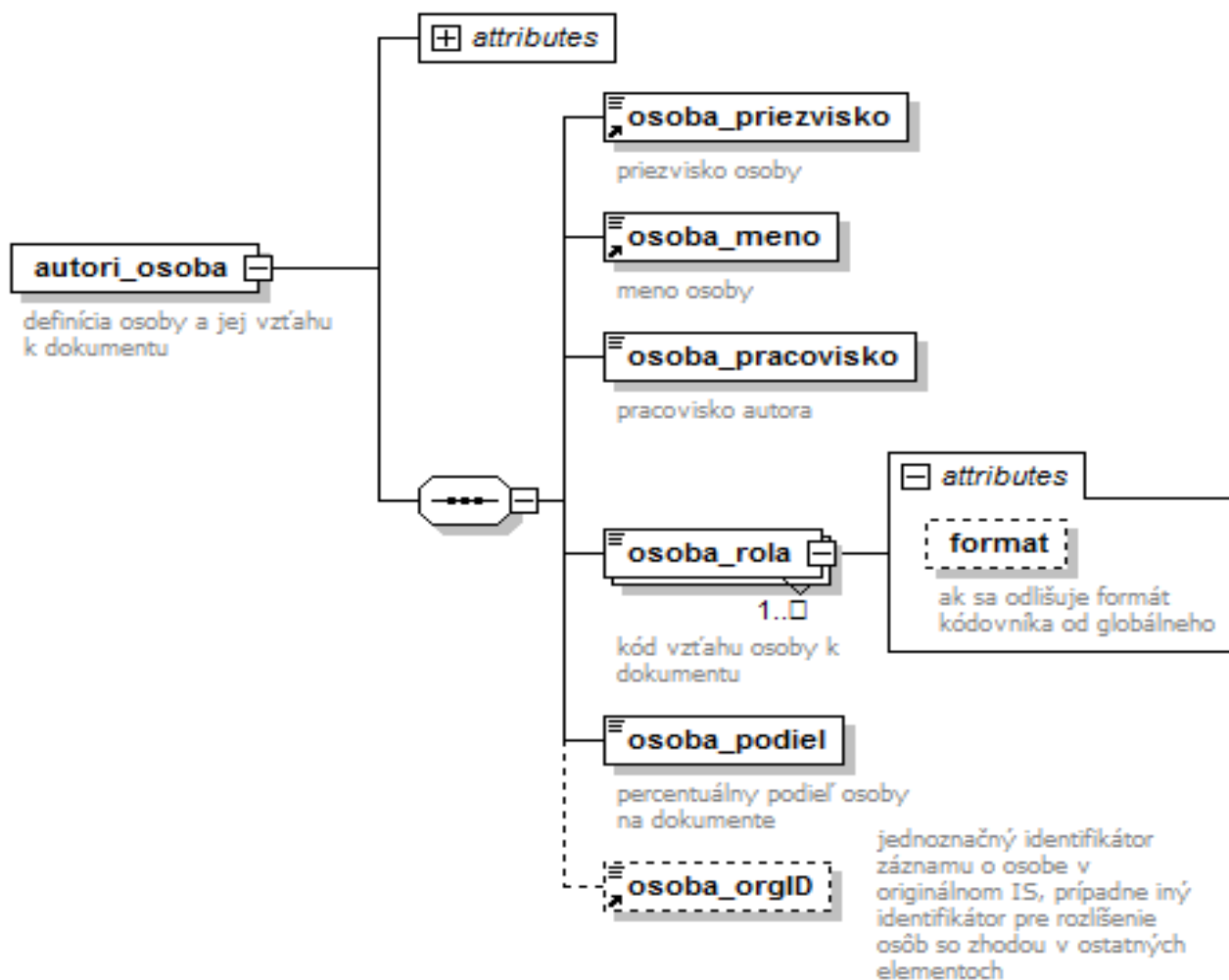
# CREPČ-XML

- striktne definovať **minimálny záznam** pre potreby CREPČ a to najmä:
  - identifikáciu zdroja katalogizácie,
  - druh dokumentu,
  - kód kategórie dokumentu a časové zaradenie,
  - príslušnosť záznamu k pracovisku / pracoviskám, príslušnosť záznamu k autorom (informácie o roli autora a jeho podiele na zázname)
- využiť súbor údajov pre potreby bibliografického spracovania a prezentácie záznamu,
- definovať **povinné i voliteľné elementy** a striktne definovať ich vzájomné vzťahy,
- minimalizovať **prácnosť prevodu** z používaných formátov UNIMARC a MARC21,
- **zabezpečiť** maximálnu **unifikáciu** záznamov pochádzajúcich z rôznych zdrojov a interných formátov,

# CREPČ-XML

- ◉ zabezpečiť **prevod** všetkých **dát** nevyhnutných pre funkcie registra (povinné polia) a ďalších dát, ktoré prinášajú dôležitú informačnú hodnotu pre potenciálnych používateľov CREPČ (vedecké agentúry, akreditačné komisie, verejnosť a pod.),
- ◉ **minimalizovať chyby** vyplývajúce z rozdielov implementácie noriem rôznymi informačnými systémami, či dokonca rôznymi pracoviskami používajúcimi systém rovnakého výrobcu,
- ◉ zabezpečiť **formát ľahko implementovateľný** aj v informačných systémoch nepoužívajúcich normu ISO 2709 a niektorý z MARC formátov,
- ◉ použiť **formát, ktorý bude ľahko rozšíriteľný a modifikovateľný** aj pre budúce (a dosiaľ neznáme) funkcie CREPČ alebo jeho systémové rozšírenia

# CREPC-XSD





# REALIZAČNÁ FÁZA

- Vybudovanie **serverovej** kapacity
  - Windows 2003 Server
  - MS SQL 2005
- Implementácia **centrálnej databázy** a komunikačného portálu pre import dát a ich prezentáciu
- Implementácia **exportných funkcií** na strane IS jednotlivých producentov dát
- **Pilotná dávka dát** za obdobie 1.11.2006 až 30.10.2007 (rok vykazovania 2007)

# PROCES KONTROLY

- ◉ **Automatizovaná kontrola úplnosti položiek záznamov** (realizovanej už vlastnosťami výmenného formátu),
- ◉ **Automatizovaná kontrola duplicít** (duplicita publikácie v rámci odovzdanej dávky, duplicita publikácie autora v rámci viacerých VVS s kontrolou rozdelenia
- ◉ **Poloautomatizovaná kontrola údajov vo vnútri CREPC** prostredníctvom špecializovaného rozhrania pre hodnotiteľov so zámerom umožniť:
  - kontrolu zaradenia publikácie do kategórie na základe rozsahu dokumentu,
  - kontrolu zaradenia publikácie do kategórie na základe obsahu dokumentu,
  - potlačiť falošné duplicity, vyznačiť naopak skryté duplicity
  - evidovať poznámky ku kvalite popisu

# VÝSLEDKY KONTROLY

- ◉ Fáza 1.1 - reporty z podozreniami na chyby (nie všetky duplicity nimi naozaj boli)
- ◉ Fáza 1.2 - opravy dát na strane producentov
- ◉ Fáza 1.3 - dodávka opravených dát a slovného komentára k výsledkom kontroly - opakovaný import dát
- ◉ Fáza 2.0 - nová komplexná a očistená databáza
- ◉ Základné dôsledky
  - Opravy dát resp. odmazanie duplicitných záznamov
  - Štart konštruktívnej diskusie o samotnom procese evidencie
  - Získanie skúseností a námety na ďalšie zlepšenia

# VÝSTUPY PROJEKTU

- ◉ **bezpečné uloženie**, archivácia a jednotná prezentácia informácií,
- ◉ **vyhľadávanie** záznamov podľa definovaných kritérií (autor, kľúčové slová, pracovisko autora, rok vydania atď.),
- ◉ **možnosť kontroly dát** z viacerých pohľadov a súvislostí,
  - pohľad na priereze rokov sa prejaví až importom dát za rok 2008
  - rok 2008 sa bude dodávať na viac častí
- ◉ **priame výstupy a štatistiky** pre potreby manažmentu finančných prostriedkov,
- ◉ **značná redukcia času** od získania údajov, cez ich kontrolu, až po získanie požadovaných analytických podkladov

# ĎALŠIE DÔSLEDKY

- ◉ vznik relevantného zdroja informácií aj pre iné zložky participujúce na procesoch súvisiacich s problematikou výskumu, vývoja, ich evidencie a hodnotenia
- ◉ zjednotením metodiky hodnotenia EPČ sa umožní používať dáta CREPČ aj **grantovým agentúram** (VEGA, KEGA, ...) a znížiť tak administratívne nároky na VŠ redukciou duplicitnosti vykazovania
- ◉ cenný zdroj informácií pre verejnosť ale i samotné VŠ a ich pracovníkov
- ◉ tlak na **zlepšovanie kvality** a presnosti evidencie ale prenesene i na samotných autorov (vedeckých pracovníkov) - pod drobnohľadom verejnosti

# NÁMETY

- ◉ **problém štandardizácie číselníkov pracovísk** v rámci interných KIS univerzít a CREPC a propagáciu a údržbu zmien (ktoré sú pomerne dynamické),
- ◉ **problematika evidencie ohlasov**, ich aktualizácie s ohľadom na prax ich zápisu v MARC formátoch,
- ◉ **problematika pravidiel pre kontrolu rozsahu publikácií** a percentuálne podiely spoluautorov v rámci viacerých VVŠ, **problematika evidencie autorských hárkov**,
- ◉ **problematika automatizácie overovania karentovaných časopisov** voči aktuálnej databáze
- ◉ **rozširovanie funkcionality portálu**

# ĎALŠIE CIELE A MIESTO CREPČ

- sprístupniť a zapojiť do CREPČ aj **d'alšie subjekty** realizujúce vzdelávaciu a vedeckú činnosť (napríklad štátne a súkromné vysoké školy, SAV a podobne).
  - pozitívne je, že samotné VŠ mimo CREPČ majú záujem participovať a samé oslovujú riešiteľov s otázkou na možnosti a podmienky zapojenia sa - aktuálne bola zapojená Akadémia ozbrojených síl gen. M.R.Štefánika v Liptovskom Mikuláši
- CREPČ plne zapadá do koncepcie budovania **štátneho informačného systému**
  - automatizácia procesov a tvorba centrálnych registrov v rezorte školstva (register študentov, register pracovníkov a garantov, ...)
- riešiteľom sa podarilo pilotnú fázu projektu realizovať naozaj v **krátkom čase** (menej ako 6 mesiacov vrátane prípravných fáz) a úspešne uviesť do praxe.

# ZÁVER

## ◉ Projekt

- Centrálny projekt evidencie publikačnej činnosti ([www.crepc.sk](http://www.crepc.sk))

## ◉ Prevádzkovateľ

- Ministerstvo školstva SR ([www.minedu.sk](http://www.minedu.sk))

## ◉ Riešiteľský kolektív

- Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre ([www.ukf.sk](http://www.ukf.sk))
- Žilinská univerzita v Žiline ([www.uniza.sk](http://www.uniza.sk))
- SVOP spol. s r.o. Bratislava ([www.svop.sk](http://www.svop.sk))

## ◉ Zapojené VŠ

- Všetky verejné vysoké školy (celkovo 20 VVŠ)
- Jedná štátna VŠ (AOS LM)



ĎAKUJEM ZA POZORNOST

Diskusia a otázky